

1.

V červnu roku 2045 Arkádie nebyla zdaleka tou Arkádií, jakou je dnes. Úředně existovala, měla své území, své orgány samosprávy, tedy hlavně policajty, jak jsem se měl záhy přesvědčit, ovšem o habitatu se nedalo mluvit. Těžko si kdo mohl představit, že jednou to bude veliké město kryté kupolí, město s bulváry a koridory. Vždyť ani po gravitechnice ještě nebylo vidu a slechu. Tehdy se používaly staré dobré raketové motory, i když to samozřejmě byla Miagiho modifikace bez chemického spalování, čistě na bázi energetické konverze hmoty. Arkádii si představte jako velkou planinu, na kterou dítě vysypalo svoje hračky. Musel to být hodně nepořádný fracek, to dítě. Rozházel ty svoje bábovičky a kostky a kužele a míče halabala a nepokusil se je sesbírat. Planina je na jižním okraji Moře klidu, tam, kde kdysi ve dvacátém století přistálo Apollo jedenáct a hrabal se tam Surveyor pětka. Mnohem, mnohem později jsme těch Surveyorů s Dědkem pár vyrobili a prodali je turistům za docela slušné peníze, slušné ve smyslu, že jich bylo hodně, ne že by byly bůhvíjak slušně vydělané.

Jednička čili Báze byla v té hromadě hraček největší. Byla to veliká kostka z titanových trubek, obalená trojitým plastickým pláštěm. V prostorách mezi plastem byly tlakové nádoby s pěnou. Kdyby nějaký ten kamínek z kosmu cvrnknul, pěna by dírky ucpala. Tomu se říkalo bezpečnostní opatření, a pokud máte představivost, nedivil bych se, kdyby vám z něho naskočila husí kůže.

Na tuhle Jedničku mě přivezla parta selénologů, která mě objevila polomrtvého v prohlubni, do které mě hodila lidská svině jménem Bejček při našem společném útěku z českopolského důlního komplexu. Dopravili mě na marodku, kde mě doktoři dali jakž takž dohromady.*

* Viz román *Měsíc mého života*.

Probral jsem se na posteli.

Pohled vlevo nebyl povzbudivý. Na stojanu visela flaška a od ní vedla hadička k jehle a ta jehla byla zapíchnutá do žíly v ohbí mé paže.

Když jsem se podíval vpravo, byl to ještě horší pohled.

Na židli tam seděl policajt.

Byl v civilu, jenomže to policajtování z něho vyzařovalo, že by bylo znát i za olovenou deskou. Na klíně měl položený malý orákl.

„Otevřel oči,“ poznamenal ke komusi, kdo stál u nohou mé postele.

„Opatrně,“ odpověděl mu hluboký mužský hlas. Podle všeho to nebyl abstinent. „Má hodně oslabený organismus.“

„Kde to jsem?“ zeptal jsem se.

„Na Jedniče na marodce.“

„Nejsem na Českopolské?“ ujišťoval jsem se.

„Kdepak. Tam se teď střídají turnusy.“

Střídají turnusy, opakoval jsem si v duchu. Jedna parta havířů se vrací na Zem a nová přijíždí.

Tak počkat. Vždyť celá ta patálie vznikla proto, že náš turnus měl bez vlastní viny prošvihnout termín, a tím pádem jsme měli zkejsnout na Luně podle paragrafu šest! Z toho vznikla ta vzpoura, co vedl odborářský předák Brunza, a já se Zasadou a Bejčkem jsme chtěli zdrhnout.

„Jak, střídání?“

Podíval jsem se na policistu. Ten pozorně poslouchal a štíhlými prsty hladil klávesnici oráklu. Byl to snědý štíhlý chlapík, tmavovlasý, nejspíš Talián. Oblečený byl do tmavomodrého sametu. Žádné ozdoby, nebyl to žádný sisi, který tráví půl dne před zrcadlem. Prostě měl rád pořádek, kolem sebe i na sobě.

Nic pro mě, pořádek, ani policajti.

„Střídání znamená,“ vysvětloval lékař trpělivě, „že jedni odjíždějí a druzí přijíždějí. Nechcete si odpočinout?“

„Nedělejte ze mě vola,“ zavrčel jsem k neviditelnému felčarovi.

„Jaképak střídání?“

Paragraf šest, to bylo tenkrát svinstvo, kterým papaláši drželi lidi násilně na Luně. Když mě nalejvali na práci na Lunu, tenkrát ještě na Zemi, soudružka z osobního mi všechno pěkně vysvětlila:

„Paragraf šest je koncipovaný jako ochrana proti vykukům, kteří by chtěli v soudních procesech s pékáel vytlout kapitál. Maximální

délka pobytu na Měsíci je stanovena na pět set šedesát dní. Kdo se zdrží déle z jakéhokoli důvodu, ať zaviněného, nebo nezaviněného, tedy způsobeného vyšší mocí, ztrácí právo na návrat na planetu Zemi a stává se trvalým občanem Lunárního společenství, aniž by měl nárok na jakoukoli náhradu ze strany pékáel. Paragraf šest si prostudujte, a až přijdete podepsat pracovní smlouvu, pokud přijdete, podepíšete prohlášení, že jste s ním srozuměn.“

Svinstvo? Nezapomeňte, že jsme tenkrát byli znovu ta socialistická republika moc hezky řízená z Moskvy. Kdo se na Luně zdržel déle než pět set šedesát dní, musel na ní zůstat. Důvody zdravotní. Organismus by si prý nezvykl na šestinásobnou pozemskou gravitaci. Proto byla tenkrát ta havířská vzpoura, když soudruzi vymysleli flígnu, aby náš turnus zdrželi přes čáru a všechny nás donutili rozvíjet Lunární společenství.

„Zatímco jste byl v kómatu,“ říkal doktor, „vaši spolupracovníci se vrátili. Už je to týden, co se váš turnus v pořádku vrátil nahoru na Zemi. To musel být šikovný chlapík, ten odborář Brunza. Zařídil to chlapcům moc dobře. Jaký je to člověk? Znal jste ho dobře?“

V tu chvíli jsem se díval na policistu. Ten se trochu naklonil a přestal hledit klávesnici.

Aha, o Brunzu je zájem v nejvyšších kruzích, napadlo mě.

Odborářský předák. Vedl naši vzpouru. Když se ukázalo, že soudruzi vymysleli podfuk a přišli s tím, že se vrátit na Zemi nemůžeme, blabla, kvůli politicko-bezpečnostní situaci, všichni nadávali a jenom Brunza jednal. Nejdřív stávka, pak vzpoura. To byl on, kdo neváhal vytáhnout kudlu a položil ji náměstkovi Petrákovi na krk a způsobil i řediteli Dutkiewiczovi zvýšený tlak.

„Vy jste policajt?“ oslovil jsem muže v modrém.

„Jmenuji se Luigi Mantella,“ řekl. „Oddělení vnitřního vyšetřování.“

„Co je to vnitřní vyšetřování?“

„Kriminalita vedoucích pracovníků Lunárního společenství.“

„To je mi novinka, že by Brunza...“

Zadrhl jsem se. Bylo mi slabo. Vzpomněl jsem si, jak Brunza a jeho lidé zhatili náš pokus o útek. Vyhmátli nás. Pochytali nás jako kořata. A kvůli zastrašení odsoudili k smrti. Neoficiálně, zato účinně, tak jak se to na dole praktikovalo. Bez hnutí brvy nás předhodil Katovi, aby se o nás postaral. Katovi pomocníci nás vyvedli do volného prostoru a tam přišla Katova chvíle.

Polkl jsem. Nasucho.

„Brunza je vedoucí pracovník?“ zachrčel jsem otázku.

„Jistě. Odborářský boss je v nomenklatuře vedoucích pracovníků.“

„Náměstek Petrák taky?“

„Samozřejmě.“

„Jenže ten Brunza dal Petrákovi nůž na krk. Myslel jsem, že vrána vráně oči nevyklove.“

„Vedoucí pracovník vedoucímu pracovníkovi ano.“

Vzdychl jsem. Celý ten výjev se mi zase objevil před očima. Jděte a otevřete jim poklopce, tak nějak to Brunza řekl. Vyvedli nás ven do čistého vakua. Potom Kat vzal ostrý kus taveniny. Já přišel na řadu první. Kat ke mně přistoupil a roztrhl mi sněhuláka, tedy skafandr. Já se nadýchl a měl to být poslední nádech mého života. Vzduch se syčením unikal ze skafandru a v tom šíleném mraze tuhl.

„Ten Brunza vám vyvedl ošklivou věc, pane Nedomý, nemýlím se?“ řekl Mantella vlídně.

Věděl zřejmě ledacos. Policajt. Svině Bejček byl taky policajt.

„Červená nám v tváři,“ poznamenal doktor.

„To je dobře, ne? Známká života.“

„Známká prudkého hnutí myslí.“

„Jsem v pohodě,“ řekl jsem klidně.

„Budete vypovídat?“ zvědál Mantella.

„O čem?“

„O aktivitách odborářského pracovníka Slawomira Brunzy.“

„Znal jsem ho, jako ho znal každý z našeho turnusu. Proč se po něm sháníte? Vrátil se na Zem,“ řekl jsem a jistě to vyznělo hodně trpce.

„Kdepak. Brunza zkejsnul na Luně kvůli paragrafu šest už před dvěma roky.“

„To není možný...“

„Proč by nebylo?“

„Vždyť on se pral za náš turnus, abychom se mohli vrátit! Šel na Petráka s kudlou a postavil se i Citronům, teda ochrance dolu...“

„Bere svoji roli odborářského předáka velmi vážně.“

„Koledoval si o průser,“ poznamenal jsem.

„Ovšem. Pokus o vraždu je vážný zločin i na Zemi. U nás patří k těm nejvážnějším, jak jistě víte. Takzvaně vás odsoudil k smrti. Jeden z odsouzených byl policista. Tím hůř pro pana Brunzu. Má toho hodně na krku, pan Slawomir Brunza.“

„Bledne nám,“ ozval se doktor. „Musíte výslech přerušit, inspektore.“
„Jsem v pořádku,“ lhal jsem.

Tak tedy Brunza šel dobrovolně do průseru, přestože sám neměl šanci se na Zemi vrátit. Odsoudil nás k smrti. Ale udělal to, aby vyděsil Petráka s Dutkiewiczem, ty podělané krysy! Nasadil všechno, aby dostal chlapy na Zem. Sám se vrátit nemohl.

A podařilo se mu to.

„Přerušete výslech.“

Doktor mi vešel do zorného pole.

Vždyť jsem to věděl! Násoska. Blahobytný červený obličej, plovoucí oči.

„Jděte si někam cvaknout, pane doktore. Nechte nás na pokoji. Tohle není nic pro uši jemného študovaného člověka,“ řekl jsem mu.

Na tenkých rtech inspektora Mantelly se mihlo cosi jako úsměv.

„Je to na vaši zodpovědnost!“ řekl doktor Mantellovi.

Pak, důstojnost sama, odplul. Zřejmě k nejbližší flašce.

„Takže,“ naklonil se ke mně Mantella, „jak je to s tím Brunzou?“

„Jako já ho zná pět set havířů.“

„Jenže ti jsou na Zemi, pane Nedomý, copak jste neposlouchal, co vám řekl pan doktor?“

Hergot, to mě nenapadlo.

„Tak počkat, to jsem tu jedinej?“

„Vypadá to na to,“ řekl.

Díval jsem se mu do očí.

Ten chlap lže, napadlo mě.

„Všech pět set chlapů z Českopolské odletělo?“

„Zůstal jste tu sám.“

„A co Bejček?“

„Nevíme, co se s ním stalo.“

„Z Českopolské jsme chtěli utéct tři,“ řekl jsem klidně. „Zasada, Bejček a já. Zasada při útěku zahynul. No a Bejček mě okradl o pití a vzduch a nechal mě v díře.“

„Jiří Bejček mě nezajímá,“ opáčil Mantella. „Spadá do kompetence kolegů z inspekce. Chci vědět všechno o roli Sławomira Brunzy. Člověka, který vás chtěl nechat zabít.“

To tedy chtěl. Tyhle tři vyvedete na mráz, řekl, a až budou venku, otevřete jim poklopce.

To bylo naposledy, co jsem ho viděl. Pak odešel a nestaral se, co bude dál.

Bylo to ošklivý, co nastalo potom.

Teď už jsem si vybavoval podrobnosti.

Skočili po nás. Zkroutili nám ruce. Kat mi osobně nasadil přilbu na hermáky. Potom nás všechny vyvedli z přechodové komory. Zbývaly nám poslední minuty života. Ty popravy, a naše nebyla zdaleka první, se odehrávaly venku, v kopcích, nikdy ne v areálu dolu. Jak jinak, byly přece markýrované jako nehoda. Mělo to vypadat, že neopatrný havíř šel do vakua na jahody, a jak se skláněl, roztrhl si hermáky o něco špičatého, chudák.

Tak bychom my tři zakukali, pohcípali s roztrženými skafandry.

Zachránila nás létající plošina plná policajtů. Kde se vzala tu se vzala, plošina neboli ploštice byla tady a ti policajti nás vytáhli z bryndy.

Že to ale byla sakra náhoda, že se ta ploštice obsypaná policajtama objevila na place zrovna ve chvíli, kdy mi Kat rozříznul hermáky!

Zavřel jsem oči.

„Jste v pořádku, pane Nedomý?“ ptal se Mantella.

„Běžte do hajzlu,“ odpověděl jsem mu.

„Jakže?“

„To nechám na vás, jak tam půjdete. Můžete skákat na jedné noze. Zkuste to po ruku. Hlavně že budete pryč.“

„Váš stav vás omlouvá,“ děl policista ledově. „Mohl jste mě slušně požádat, abych přerušil výslech. Ale budiž. Odejdu. Ale spolupracovat musíte. Tohle není žádná novosocialistická republika. Tady je Lunární společenství a policajti tu nejsou fackovací panáci.“

„Já vím,“ řekl jsem unaveně. „Já vím.“

„Přijdu znovu.“

„Přijďte.“

Zaharašila židle. Otevřel jsem oči.

„Opravdu mám odejít?“

Nedělal zlého policajta. Čárka v jeho prospěch.

„Prosím.“

Přikývl a bez pozdravu odešel.

Až se vrátí, najde prázdnou postel.

A já půjdu na Českopolskou, abych si to s Brunzou vyříkal sám. Jak to s ním je? Je to svině, nebo správněj chlap? Nebo něco dohromady?

A hlavně, on mi řekne, kdo byl můj Kat. Tu bestii musím najít a zakroutit jí krkem.

Pak si můžu s Mantellou povídat do aleluja.